

Margit fra Øllet: — Fagbevægelsens mænd fører store ord, men det er kun store ord i skysovs... Jeg er skuffet, møgskuffet. (Foto: Jesper Stormly).

FAGBEVÆGELSENS MÆND ER HAMRENDE USOLIDARISKE

Der skal ikke lyde eet bebrejdende ord fra mig, hvis skuffelsen over manglende ligeløn slår ud i strejker

Mens fagbevægelsens store damer har siddet til højbords og købslået om ligelønnen, har de kvindelige bryggeriarbejderes formand, „Margit fra Øllet“ (med det borgerlige efternavn Fogh Jensen), gjort sig stærkt bemærket udenørs. Hendes tale ved den store ligelønsdemonstration forleden duftede så lidt af fagforenings- og pampervælde, at hun uden videre blev optaget i rødstrømpernes søsterskab. Og hermed skulle der være lagt op til fælles fremtidige konspirationer mod kvindelønnen.

— Hvad har De allermost lyst til at sige til LO, nu da ligelønskravet er udskudt endnu en gang?

— De ord, der ligger mig på læben, ser ikke særlig pæne ud på tryk. Jeg er nemlig skuffet, møgskuffet. Ganske vist står bryggeri-

arbejderne uden for LO og berøres ikke direkte af tilbageslaget, men derfor kan man jo godt blive harm på ligelønssagens vegne.

— Havde De da ventet andet?

— Ventet? Måske ikke, men jeg er gudskelov stadig så naiv, at jeg kan lade mig rive med af de store ord... Nej, det er for resten ikke helt rigtigt, for inderst inde ved man godt, at det hele er store ord i skysovs. Man ved, at fagbevægelsen bøjer af og går på forlig, selv om dens ledere i fuldt projektorlys har pustet sig op og talt om „ufravigelige krav“.

På mig virker al den slags lidt pinligt. Tag bare en som Edith Olsen (formand for Kvindeligt Arbejderforbund). Hun har gjort et stort nummer ud af, at hun vil nægte at skrive under på en overenskomst uden ligeløn. Og hvad sker der så? Man må kalde mig Mads, hvis der ikke kommer til at stå Edith Olsen under en ny overenskomst — uden ligeløn.

LØVER OG LAM

— Har De selv kunnet skaffe ligeløn hos bryggeriarbejderne?

— Ikke helt, men vi ligger betydeligt foran det store arbejdsmarked.

Til gengæld har jeg aldrig givet den i rollen som den heltemodigt ubøjelige, men sagt lige ud til pigerne, at jeg intet kunne love på forhånd. Og den form er de tilsyne-

ladende nogenlunde tilfredse, eftersom de ikke har hældt mig ud endnu.

Jeg tror, at den evindelige springen op som løver og falden ned som lam er med til at undergrave tilliden til fagbevægelsen. Der er ikke noget at sige til, hvis folk efterhånden mukker og rent ud sagt ikke tror en kæft på de store løfter.

Det irriterer mig også, at forhandlerne efter et forlig takker hinanden. I mine øjne er det kun noget ved det, hvis medlemmerne finder anledning til at sige tak. Og det gør de ikke.

— Venter De uro på arbejdspladserne efter den kraftige opvarmning til ligeløn?

— Som fagforeningsformand kan jeg ikke tillade mig at sige, at det er helt i orden, hvis der bliver uro og aktioner. Men der skal ikke lyde et bebrejdende ord fra mig, hvis skuffelsen slår ud i strejker.

Rent privat kunne jeg godt tænke mig en landsomfattende, konsekvent arbejdsnedlæggelse, hvor alle kvinder deltog. Også akademikere og andre, som ikke selv har ligelønsproblemer.

— Er det ikke lidt sagt, at give fagbevægelsen hele skylden for den manglende ligeløn?

— Bevar mig vel, det gør jeg heller ikke. Jeg påpeger blot, at fagbevægelsen på grund af sin modvirken i alt det slusespil, som omgiver overenskomstforhandlin-

gerne, er med til at fyre op under lønarbejdernes utilfredshed.

— Hånden på hjertet: Er kvinderne en lige så stabil arbejdskraft som mændene?

— Arbejdsgiverne siger nej, og det har de sådan set ret i. Hvis noget halter derhjemme, hvis bornene er syge f. eks., er det altid konen, der må blive hjemme. Det vil sige, at man bruger mandssamfundet som undskyldning for at udskyde en så indlysende rimelig ting som lige løn for lige arbejde, altså til at opretholde mandssamfundet. Sne-digt, ikke?

— Er mændene i fagbevægelsen usolidariske over for ligelønskravet?

— Hamrende usolidariske.

— Hvordan?

— Jeg vil ikke gå så vidt som de rødstrømper, der siger, at mandsdiktaturet i LO i virkeligheden slet ikke ønsker ligeløn.

De mange herrer i LO forhindrer en gennemførelse i praksis, fordi de hver gang prioriterer andre krav højere end ligelønnen. Hvis man bare én gang havde sagt: „Vi stiller kun dette ene krav for at være sikre på at få det igennem“, så havde vi slet ikke haft noget ligelønsproblem i dag. Men så interesserede har man altså ikke været i den sag.

TILLIDSPOSTER OG HORMONER

— Hvorfor er der så få kvinder på topposter i fagbevægelsen?

— På grund af hormonerne.

— Det må De forklare lidt nærmere?

— Jeg ved godt, det lyder usagligt, men jeg tror det er rigtigt: på grund af den almindelige tiltrækning mellem kønnene foretrækker mange kvinder at stemme på en mand, når tillidshvervene skal fordeles. Når det omvendte ikke er tilfældet, skyldes det, at manden trods al snak om nye kønsrollemønstre ikke ønsker at miste positionen som... ja, som beherskeren. Derfor har et kvindeforbund som HK stadig mandlig formand, og derfor har slagteriarbejderforbundets 20.000 medlemmer kun en kvinde i hovedbestyrelsen. Og så spiller det selvfølgelig også ind, at mange udearbejdende kvinder har mere end nok i et rutinearbejde ved en maskine, fordi de har urimelig mange pligter derhjemme. Ægtemændene vil jo stadig spille pashaer, i hvert fald i min generation.

— Har De selv sådan en derhjemme?

— Nej, han er såmænd meget rimelig. Men alligevel har jeg fundet det naturligt at spille en helt anden rolle i privatlivet end på arbejdspladsen — selv om det er en slags forræderi mod kvindesagen.

— Er det naturligt at opretholde særlige kvindeforeninger?

— Principielt nej.

— Vil De anbefale nedlæggelse af Deres egen?

— Ikke før ligelønnen er indført.

— Var den ikke kommet hurtigere, hvis man havde været sammen med mændene?

— Nej, jeg tror ikke, at der af den grund var blevet taget større hensyn til vores interesser.

THOMAS NIELSEN OG „TØSEDRENGEN“

— Skal fagbevægelsen efter Deres mening mere ud på barrikaderne?

— Bryggeriarbejderne har altid været vakse til at demonstrere. Men fagbevægelsen som helhed ytrer sig ikke ret meget udadtil, og det er en fejl.

Vi var vist mange, der havde håbet, at Thomas Nielsen ville betyde en fornyelse, så LO blev et organ i samfundsddebatten, der kunne snakke om andet end penge. LO-formanden er blevet... en... jeg ved ikke rigtig hvad jeg skal kalde ham... jo skuffelse.

— De råbte tøsedreng ved demonstrationen forleden?

— Jeg råbte ikke med, og prøvede tværtimod at tyss på de andre. Ikke for at skåne Thomas Nielsen, men fordi det er lidt komisk, at en kvindedemonstration bruger ordet tøs dreng som skældsord.